

a bezplatně, zejména školním dětem. Pro otázku přípustnosti pořadu práva jest rozhodným, zda obec, zřizujíc ambulatorium a ustanovujíc pro ně vedoucí osobu, jednala ve výkonu veřejné moci, tedy jako orgán veřejné správy, či zda jednala v oboru své činnosti soukromohospodářské. Podle § 27 obecního řádu platného pro Moravu (zák. ze dne 15. března 1864 čís. 4 z. zák.) přísluší obci právo pečovati o chudé a o obecní ústavy dobročinné. Nemůže býti pochyby, že obecní zubní ambulatorium, zřízené na podkladě shora uvedeném, jest institucí chudinskou, tedy zařízením, jež obec uvedla v život při výkonu veřejné moci jako orgán správy, a že i ustanovení osoby vedoucí v tomto ústavě spadá do výkonu této veřejné moci, třebaže tato vedoucí osoba o sobě, obstarávajíc léčení chudých, tedy jejich věci soukromé, není úředníkem v pravém slova smyslu. I když tedy jest přiznati, že vlastní výkon ošetřujícího orgánu zubního ambulatoria, v souzeném případě žalovaného C-a proti žalobkyni jest povahy soukromoprávní, přece jen zavinění, jež se klade žalované obci k tíži, tkví v porušení předpisů veřejnoprávních.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Pro rozhodnutí o přípustnosti pořadu práva pro žalobní nárok záleží na tom, zda žalobkyně vytýká žalované obci zanedbání povinnosti veřejnoprávní, či soukromoprávní (rozhodnutí čís. 12.001 sb. n. s.). Žalobní nárok jest nárokem na náhradu škody, na něž se vztahují předpisy XXX. hlavy obč. zák. Náhradní nárok proti žalované obci neodvozuje žalobkyně z toho, že zanedbala zákonnitou povinnost péče o chudé. Zákon neobsahuje v tomto směru určité předpisy, nýbrž přenechává obcím, zda a která opatření chtějí v zájmu péče o chudé učiniti (§§ 27, 35 zák. ze dne 15. března 1864 čís. 4 z. zák. mor.). Zřízením zubního ambulatoria pro chudé plnila sice žalovaná obec veřejnoprávní povinnost, uloženou jí zákonem. Leč žalobkyně spatřuje zavinění obce v tom, že vedením tohoto zubního ambulatoria pověřila soukromou osobu neschopnou (§ 1315 obč. zák.). Žalobkyně dovozuje tedy žalobní nárok proti žalované obci ze zanedbání povinné opatrnosti, kterou jest každý povinen, kdo použil jiné osoby k obstarávání svých záležitostí. Tento nárok jest tudíž ryze soukromoprávní, jež jest podle § 1338 obč. zák. uplatňovati u řádného soudu, a který nepozbývá této povahy tím, že žalovaná se dopustila neopatrnosti při opatření učiněném s hlediska veřejnoprávního, totiž péče o chudé.

Čís. 12689.

Účastníky vyrovnacího řízení, oprávněnými k rekursu proti potvrzení vyrovnání, jsou jen věřitelé, jichž pohledávky jsou vyrovnáním dotčeny, nikoliv ručitelé vyrovnání a ručitelé dlužníka, třebaže učinili návrh na zastavení vyrovnacího řízení (podle § 65 (1) čís. 5 vyr. ř.).

(Rozh. ze dne 10. června 1933, R II 195/33.)

Usnesením vyrovnacího soudu ze dne 2. května 1932 bylo potvrzeno vyrovnání o jmění Otty B-a. Proti tomuto usnesení podali rekurs Gustav H. jako ručitel vyrovnání, František S. jako ručitel vyrovnání a ručitel dlužníka a Edmund W. jako ručitel dlužníka. Navrhli též, by vyrovnací řízení bylo podle § 65 (1) čís. 5 vyr. ř. čís. 64/1931 zastaveno, kterémužto návrhu v y r o v n a c í s o u d usnesením ze dne 30. listopadu 1932 vyhověl a řízení podle § 65 (1) čís. 5 vyr. řádu zastavil. K rekursu věřitelky r e k u r s n í s o u d toto usnesení zrušil a uložil vyrovnacímu soudu, by ve vyrovnacím řízení pokračoval. Proti tomuto usnesení podali shora uvedení Gustav H., František S. a Edmund W. dovolací rekurs, jež N e j v y š š í s o u d odmítl.

D ů v o d y:

Dovolací rekurenti nejsou účastníky ve vyrovnacím řízení (viz Bartsch-Pollak, Komentář k řádu konkursnímu, vyrovnacímu a odpůřčímu, 1927, str. 1003, pozn. 32), za něž lze považovati jen věřitele, jichž pohledávky jsou vyrovnáním dotčeny (tak také Dr. Jar. Voska, konkursní, vyrovnací a odpůřčí řády, v Praze 1931, u § 59, str. 559), a nestali se jimi ani tím, že učinili návrh na zastavení vyrovnacího řízení, ano se zastavení vyrovnacího řízení podle § 65 vyr. ř. čís. 64/1931 děje z úřadu, a jako spoludlužníkům, pokud se týče ručitelům jim právo k rekursu nepřisluší, poněvadž nejde o případ § 59 vyr. ř., a obdobné použití tohoto výjimečného ustanovení na jiné případy jest vyloučeno.

Čís. 12690.

Ustanovení § 18, druhý odstavec, zemského zákona pro Moravu ze dne 31. prosince 1874, čís. 5 z. zák. na rok 1875, vztahuje se nejen na stavby na silnicích již jsoucích, nýbrž i na stavby na silnicích dosud nehotových a mají jím býti chráněny nejen osoby na stavbě zaměstnané, nýbrž i osoby na stavbě nezaměstnané.

(Rozh. ze dne 10. června 1933, Rv II 232/31.)

Žalobkyně najala k jízdě na Moravě autotaxi náležející žalovanému. Za noci vjel šofér žalovaného na nehotové silnici na dřevěnou, neosvětlenou přepážku, při čemž auto dostalo smyk a žalobkyně byla poraněna. Žalobní nárok na náhradu škody uznal procesní soud první stolice jen polovicí důvodem po právu a uvedl v tomto směru v d ů v o d e c h: Na základě posudku znalců z oboru aut má soud za to, že úraz žalobkyně zaviněn byl jednak žalovaným, který ručí za vinu svého šoféra a který byl v době úrazu majitelem auta, protože dle přesvědčení soudu nejel šofér, ač věděl, že jede po nově upravené a nedokončené silnici, s dostatečnou pozorností a že jel rychlostí příliš velikou, jak šofér sám doznal, asi 25 km za hodinu, jednak zaviněn byl úraz také osobou třetí, t. j. osobou, jejíž povinností bylo přepážku v noci opatřiti světlem, což se nestalo. Povinnost osvětliti